Ч. 278 Четвер 14 (26) грудня 1895. Рік V

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівскої“.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр

Бесїда пос. Вахнянина

виголошена в Палатї послів на засїданю дня 11 грудня.

(Конець).

Коли я вже при слові, то хотів би ще вернути до деяких виводів, які вчера зробив один п. посол з Буковини. (Пос. Цуркан: До чого не маєте ніякого права!) Ви маєте так само право мене критикувати.

П. посол жалував ся між иншим на то, що краєва Рада шкільна на Буковині не хотїла допустити в школї народній в Іпатівцях (Іпотештє) румуньскої мови яко викладової. П. посол назвав се поступованє незаконним, бо — як він думає — нарушено право громади, котра має рішати о викладовій мові в школї. Я не мав би що против того сказати, коли-б дійстно так було, як нам тут всечестний отець розповів.

Але річ має ся инакше. Іпатівцї (Іпотештє) єсть руске село в сучавскім повітї. (Голоси: Слухайте! Слухайте!) Там єсть, як понятно, школа народна з руским язиком викладовим. Аж минувшого року прийшло товаришам отця Цуркана на гадку румунїзувати руске село при помочи школи.

До Іпатівців вислала греко-православна консистория румуньского сотрудника, якогось отця Волощука, котрий мав руским дїтем удїляти науки релігії. А що той пан-отець не знав рускої мови, (Слухайте! Слухайте!) то звернув ся він з просьбою до місцевого учителя, Данечуда, щоби він заступав его тимчасово в науцї релігії.

Але по якімсь часї надумав ся він инакше. Не можу сказати, хто о то постарав ся, але нараз виступила зверхність громадска з просьбою перед краєву Раду шкільну, щоби в тій школї заведено замість дотеперішної рускої мови — румуньску мову яко викладову при науцї.

Повітова Рада шкільна вислала отже до Іпатівців комисию, щоби на місци розслїдити справу і показало ся, що із шкільних дїтий всего лиш 2, кажу двоє (Слухайте! Слухайте!) розуміло трохи мову румуньску. (Посол Цуркан перечить тому). То сконстатовано урядово.

Ц. к. краєва Рада шкільна опираючись на тім відкинула просьбу зверхности громадскої в Іпатівцях.

Тогди з'явив ся зараз у буковиньского президента краєвого один посол соймовий, котрого імена не хочу наводити, на чолї депутациї пограничних пачкарів з Іпатівців, котрі яко пачкарі вже із свого фаху мусять знати румуньску мову, та в імени сеї дібраної спілки заявив, що старше поколїнє населеня в Іпатівцях було, що правда руским, але молоді хотять стати на скрізь Волохами. (Пос. Цуркан: Волохами?)

Так потверджують стан річя акти. Що краєва Рада шкільна поступила собі зовсім законно, о тім не ма сумніву. Для двоїх дїтий годї було заводити в рускій школї румуньску мову викладову.

Мої панове! То підносить ся тут перед високою Палатою, а висока Палата могла би може набрати переконаня, що на Буковинї виступають Русини зачіпно против панів Румунів, коли боронять ся від румунїзациї.

Але верну ще до одного предмету — а я полемізую дуже нерадо — котрого всечестний пан-отець держить ся систематично при кождім своїм виступленю, бо підносить заєдно якісь підозріня або закиди против Русинів, Українцїв і Молодо-Русинів, називаючи їх зайдами або инакше. Може то лежить в успособленю, в поведеню і способі мисленя всечестного пан-отця. Верну длятого ще до одного, що повинно прецї кинути сьвітло на поступованє сего пана посла.

Минувшого року підчас дебати буджетової посунув ся всечестний пан-отець так далеко, що навіть не дав спокою помершим в гробі. А то досить оригінально, як тут ту справу піднесено і як хотїло ся єї використати.

Він згадав, що блаженної памяти руский писатель Федькович в своїх поезиях — п. посол то собі пригадає — допустив ся того, що голову католицкої церкви назвав бастардом. То було се обжалованє, яке всечестний пан-отець підніс при передпослїдній дебатї буджетовій. (Пос. Цуркан: Він то й докаже!) Прошу вибачити менї, коли я при сїй справі ужию острійшого слова і скажу, що то обжалованє було лиш по просту сьвідомою неправдою.

Якже мала ся річ?

Покійний Федькович уложив руску пісню на взорець нїмецкої пісни „Die Wacht am Rhein“. (Страж на Руси). По кождій строфі повтаряють ся слова: О руский льве спокоєн будь, хоч на тебе зі всїх боків нападають, а в однім місци сказав: Можеш бути спокійний, хоч на тебе нападає „римский бастард“ (байстер).

Ну, римских бастардів єсть богато в Европі. То суть природні дїти старого Риму, зромані́зовані племена Европи.

Мертва природа.

(З польского — Марії Конопницкої).

Дуже жалую, що не можу его близше описати. — Я пізнала его в домовинї.

Була то звичайна домовина з ялових дощок, на чорно помальована і з бляшаним хрестом, прибитим на віку. По обох боках домовини стояли чотири сьвічки в тяжких цинових лїхтарях, що належали до знадобів малої шпитальної каплицї. Їх засьвічено аж в послїдній хвили, як раз коли над'їхав по нерівній мостовій, похитуючи ся, однокінний караван перед каплицю і коли візник зіскочив з кізла, щоби розвязати кінцї сукна, що покривало деревляне дно воза, а котре задля ощадности звязано. Рівночасно отворили ся зі скрипотом двері шпиталю і з них вийшов дозорець дому. Візник зараз обернув ся до него, взяв від него табаки, напхав єї повний ніс, чихнув, обтер рукавом свого жалобного плаща ніс і вус та став з ним розмовляти. Ся хвиля видала ся его шкапі найліпшою нагодою до короткого відпочинку, звісила голову, покивала нею ще кілька разів, замкнула кровію набігле око і заспала.

Тимчасом роздав ся глухий, беззвучний голос шпитального дзвінка, слуга отворив з середини двері каплицї і мала громадка людий, що на вид каравана зібралась була на супротилежнім хіднику, війшла скоро до середини.

Було їх всїх разом може девять або десять осіб. Жебрак в старім воєнцкім плащи, сторожиха з третої каменицї, прачка з сусїдного дому напротив, шевский термінатор, кількоро дїтий, якийсь пан в стоячім ковнїрику і з усьміхою вказуючою на его ненавистьдо людий, що вийшов з недалекого шинку на розї і вкінци селянин, в полотнянцї, босий, обгорілий, притискаючи обома руками подерту баранячу шапку до грудий.

Жінки перехрестили ся при входї, приступили близше до домовини і уклякли з голосними, рівнодушним зітханєм; мужчини задержали ся коло дверий, відповіли на поздоровленє жебрака і брали від него табаку. Вкінци дїти розбігли ся в одній хвили з гамором на всї боки по каплици, дотикали пальцями лїхтарів, чорну, деревляну скриню, на котрій стояла домовина і білі стїни, від котрих відбивало непевним жовтим блеском слабо мигаюче сьвітло чотирох сьвічок. Дзвінок звучав заєдно своїм неприємним розбитим голосом.

Втім війшла до каплици бічними дверми від коридора товста, присадкувата монахиня, приклякла перед хрестом, що стояв в головах домовини і скоро знов піднїсшись, обернула ся енергічним, майже воєнцким рухом до дверий. Зараз за нею війшли два слуги, що також приклякнули, перехрестили ся і були вже готові здоймати зі скринї домовину і винести єї. Видко було, що тут нема часу на довгі заходи. Хочеш родити ся, то скоро, хочеш умирати то умирай, а хочеш щоби тебе похоронили, то мусить зараз стати ся, бо там жде їх вже десятьох, що того самого хочуть. Всьо то можна було вичитати в острім погляді очий, який монахиня упяла з нетерпеливостию на входових дверех. Між тим порушили ся присутні, щоби „пані-матку“ поцїлувати в руку, насамперед дїти, відтак старші. Лише селянин остав ся при дверех і глядїв тупо, без думки перед себе.

— Хто то умер, пані-матко? — питала сторожиха.

— Ог, оден! — відповіла недбало монахиня, махнувши рукою. — Певне. Де умирають сотки, що там значить якийсь „оден“?...

— А дїти лишили ся? — питала сторожиха дальше.

— Лишили ся. Здаєсь менї що троє, чи навіть четверо....

Монахиня здвигла раменами, немов з милосердним зачудованєм над засліпленєм тих, що умираючи полишають дїти; однако в єї очах заблисло щось як би журба о долю тих бідних полишених троє чи четверо сиріт. Сторожиха і прачка стали зітхати і покивувати головами.

В тій самій хвили переступало високий поріг каплицї троє дїтий. Они очевидячки мусїли іти довго і скоро, бо їх личка були об

Всечестний пан-отець нехай би лиш трохи завдав собі труду і переглянув лиш один листок з історії народу, до котрого, як єму здає ся, і він належить (Велика веселість), а він би довідав ся, що около року 100 по Христі римский цісар Траян воював з Деками або Ґетами, що Траян держав в облозї короля Даків, Децебаля в єго столици Зармізеґетуза, що еї взяв і що в короткім часї по тім Даки, яко нарід культурно незрілий були зроманізовані, отже стали ся природними дїтьми, потомками, бастардами, мішанцями в значіню наук природних, так як то Федькович мав на думцї.

Але згадане підсуване мало сьвідому цїль. Отец Цуркан хотів то використати перед католицким сьвітом сеї високої Палати против Русинів, бо він Русинів взагалї дуже любить! Він хотів поставити їх в злім сьвітлї, і ся обставина дає менї також повне право назвати то підозріване вибраним повисше острим словом.

Впрочім, мої Панове, вчерашні виводи пан-отця Цуркана були повні підозріваня і клевет против поодиноких приватних осіб, против п. Тумлїжа і п. Поповича, він робив многі закиди правительственним орґанам, особливо же Українцям. Але на то не можу відповідати; бо підозріваня, котрі виходять, так сказати би, з нечистого жерела, не треба преці брати завсїгди поважно. Я скінчив. (Грімкі оплески і брава. Бесїдникови ґратулюють).

Перегляд полїтичний.

З Відня доносять, що Рада державна збере ся на нову сесию по сьвятах мабуть аж около 10 лютого. Sonn- und Montags-Ztg. каже, що партия Люеґера в послїдних часах значно змякла і не виступала вже в послїдних засїданях Палати послів так остро як давнїйше і мабуть не буде й дальше так виступати, а причиною того суть впливи на ню християнско-социяльної партиї.

Звістне посланиє президента Сполучених Держав, Клевленда, до конґресу мало в першім ряді той успіх, що викликало на американьских біржах величезний переполох, а наслїдком того й великий спадок паперів. Фінансова ситуация тепер вже поправила ся трохи. — Клевленд підписав ухвалений конґресом проєкт закона в справі установленя комісиї для управильненя границї межи Венецуелею а анґлїйскою кольонїєю.

„Сьвет“ обговорюючи анґлїйско-американьский конфлїкт, виповів при сїй нагоді гадки, які займають тепер найбільше росийских полїтиків. Згадана ґазета запитує: Чи не добру науку дістала Анґлїя в спорі з північною Америкою ізза Венецуелї? І в старім сьвітї — каже згадана ґазета — була Анґлїя лиш тогди вигідною державою, коли була загрожена і коли сьміло та рішучо брано ся до неї. Ся гіпотеза оправдала ся лиш раз в часї битви коло Кунк. Єї треба мати особливо тепер на увазї, коли рішає ся найважнїйша для Росиї справа Константинополя і Дарданелїв.

До аґенциї Стефанї'ого доносять з Массави, що Рас Манґаша напав 20 с. м. на укріплені позиції Італїянцїв в Макале, але не вдіяв нїчого. Кріпость Макале держить ся добре. Король Менелик стоїть в Ашанґі, але не має при собі нїкого із своїх полководцїв (расів). За абесиньскими войсками ідуть невільники і жінки, котрі займають ся приготовлюванем провіянту для войска, однакож у войску дає ся чути великий брак провіянту. Так розповідають прихоплені шпигуни, котрих вислано з табору неприятеля.

Новинки.

Львів дня 25 грудня 1895

— **Ц. к. краєва Рада шкільна** ухвалила на засїданю з дня 23 грудня с. р. 1) Затвердити іменоване кс. Губерта Веґмана римо-кат. пароха в Зимній воді на духовного члена до ц. к. окружної ради шкільної в Городку і вибір п. Пайґерта на відпоручника ради повітової до ц. к. окружної ради шкільної в Камінцї струмиловій; 2) іменувати учителями народних шкіл: Едв. Верндля в Фащівцї, Ядв. Колькевичівну в Сущинї, Едв. Піхурского управителем 2-клясової школи в Чернилові мазовецкім, Ант. Ротиньского учителем в Воли Миговій; 3) іменувати кс. Володисл. Маковця заступником катихита в ґімназиї в Ярославі, Володим. Дикого заступником учителя в ґімназиї в Коломиї; 4) перенести заступників учителів в школах середних: Ант. Сїницкого з Самбора до IV-ої ґімназиї у Львові, Йос. Вербицкого з ґімназиї в Новім Санчи до Станїслава, Юл. Іпольта з II-ої ґімназиї в Кракові до Тарнова, Жигм. Павлиша з III-ої ґімназиї в Кракові до Тарнова. Йос. Томасика з Тарнова до ґімназиї в Ясли, Мар. Буржиньского з III-ої ґімназиї в Кракові до школи реальної там-же, Мих. Вашкевича з Коломиї до рускої ґімназиї у Львові, Андр. Процика з Ярослава до IV-ої ґімназиї у Львові; 5) перемінити школи: двоклясову в Поморянах на чотироклясову від 1 лютого 1896, одноклясові в Вербівци, Сущинї, Острові, Козівцї і Луцї великій на 2-клясові від 1 вересня 1896; 6) приймити до відомости справоздане краєвого інспектора шкіл з люстрациї ґімназиї приватної в Бонківцях під Хировом.

— **Є. Е. краєвий Маршалок** гр. Стан. Баденї виїхав передвчера до Відня на три днї.

— **Пятьдесятилїтні роковини сьвященьства** обходив дня 15 с. м. о. Йосиф Гладишовский, парох в Дорогомишли. При тій нагоді папа іменував ювілята своїм шамбеляном а епископ др. Пелеш радником консисторским.

— **Холєра** в Галичинї вже вигасає і держить ся ще лиш в одній місцевости, а то в Брикули новій, теребовельского повіта. Дня 23 грудня було там з попередних днів троє недужих, з тих одна особа виздоровіла, а одна померла, так що в лїченю остала ще одна особа.

— **Великий вечер з танцями** устроює тов. „Сокіл“ у Львові в великій сали „Народного Дому“ дня 1 лютого. Комітет докладає старань, щоби вечер сей, як всї того рода забави устроювані рускими Соколами, випав прекрасно. Запрошеня висилають ся сими днями.

— **З американьскої Руси**. Дня 1 с. м. відбуло ся в Ельмірі посьвященє нової церкви, котру здвигли тамошні Русини власними дрібними лептами, а посьвятив еї о. І. Констанкевич. — Дня 2 с. м. приїхав до Америки з Галичини о. Ів. Ардан, висланий Єго Ем. митрополитом, щоби обняв одну з опорожнених парохій руских в Сполучених Державах. — Американьска „Свобода“ помістила в 38 числї вступну статю, в котрій взиває тамошних Русинів, щоби скликали всенародне руске віче. „Свобода“ розбирає, чого треба Русинам американьским, і пише: „Нам треба

литі потом і розігріті. Найстарша, може девятилїтна дївчинка в сірій, зношеній одежи, з плоским, чорною стяжкою обведеним капелюсї та в повикривлюваних черевиках вела за руки двох хлопців, з котрих молодший може пятилїтний ледве зміг додержати їй кроку затачаючи ся на своїх кривих ніжках. Оба хлопцї держали в руцї соломяні капелюхи, мали волосє як щітки і великі чорні ковнїрі на шиї, що сумно відбивали від полатаних кафтаників і штанят. Ідучи сильно стукотїли чобітками, вбраними на босі ноги.

— Ходїть же скорше! — кивала на них стояча при домовині монахиня. — Чому так пізно? А бабка де? — І не вижидаючи їх відповіди потягнула дївчину до себе за рукав. — Клякайте і молїть ся. Три рази „Отче наш“, три рази „Богородице Дїво“ і три рази „Со сьвятими“. Лише скоро!

Хлопцї дивили ся на монахиню вистрашеними очима; чорняве лице дївчини облило ся румянцем, еї уста дрожали, а очи наповнили ся сльозами.

— Чи то дочка? — спитала знов півголосом сторожиха.

— Дочка, найстарша дочка.

— А матїр мають?

— Та де! Ще в осени умерла тут у нас.

— А на що він умер, прошу панї-матки! — спитала прачка.

— Бог знає, моя люба. Сухоти чи щось такого. Кашлав, кашлав аж умер.

— Він був ремісником? — відозвав ся тепер той пан в високім ковнїрику, торгаючи свою руду борідку.

— Який там ремісник! — відповіла здвигаючи раменами монахиня. — Він був послугачем. — Ну дїти, ви вже готові? — спитала обертаючи ся до клячучих.

Дївчинка все ще держала братів за руки і дивила ся широкоотвертими очима на домовину, а великі ясні сльози спадали на еї знищену одежу.

Сироти зірвали ся на ноги, як на команду.

— То вже нема чого ждати — сказала монахиня. — Коли бабка не прийшла доси, то вже здасть ся й не прийде. Беріть скоро!

Той приказ був виданий шпитальним слугам, що стояли по обох боках домовини і тепер вхопили еї. Втім роздав ся від дверий стукіт палицї. То був поводар і підпора старих ніг напів слїпої жінки, що помимо того сама одна ішла і отвираючи широко свої білі очи, витягла перед себе суху, дрожачу руку.

— Бабка, бабка!... роздало ся шепотом довкола і присутні розступили ся, полишаючи вільний перехід.

— Скоро бабусю, дайте руку! — крикнула живо монахиня і хотїла темну привести до домовини. Але стара замахала своїми сухими руками.

— Не треба, нї! Я всьо виджу. Я сама... я бачу всьо! Касю! Ти тут, Касю? — відозвала ся сухим, острим голосом.

Дївчина пустила руки хлопців, приступила близше і поцїлувала бабку в руку.

— Ну? — спитала старушка — чи вітця вже прикрили? Що!

— Вже, бабусю... і дитина голосно заплакала.

— То мусять ще віко здоймити! Мусять здоймити. Я єму принесла отсе під голову. Як має бути похорон то най буде...

І она розвинула дрожачими руками кусник перкалю, до котрого кінців були причеплені дешеві стяжки. — То я єму принесла, нехай здоймуть віко. — І она ішла просто до домовини, отвираючи ще ширше осліплі очи, аж наткнула ся не неї рукою і з глухим шепотом відступила ся. — Касю: — сказала знов, але не могла більше говорити і лише еї зісхлі уста нїмо порушали ся. — Монахиня кивнула на слуг. Один з них відсунув не прибите ще віко з домовини. Тодї то побачила я лице помершого з дивно острими, понурими чертами, які вирила на нїм люта смерть. На запалих грудях були схрещені руки. Пестрий паперовий образок був під них всунений. Присутні стали приступати близше і підносити ся на пальцях. Другий слуга підсунул руки під помершого і підвів єго до половини.

— Давайте ж скоро, бо тяжко тримати — відозвав ся він до старушки. Але она не випускала хустини з рук.

— А деж би я дала, кому?... Я мати — бурмотїла старушка силуючи ся вилїзти на ступнї. Однако не знати, чи опустили еї сили, чи ступнї хитали ся під нею, досить, що она не могла дістати ся до домовини.

— Касю, Касю! поможи! — сказала зміненим голосом.

Дївчинка прискочила до неї, обіймила еї в половину і сказала: — Тут, бабусю, ось тут голова — і положила руку старушки на голову батька.

— Скорше, кладїть або нї! — крикнув знетерпеливлений послугач. Але старушка здавалось не чула его. Она спустила палицю на землю і підсуваючи свої сухі руки під голову сина, постелила там принесену хустину.

— Ти все бояв ся шпитального похорону — шепотїла півголосом — тепер маєш вла-

одного сильного і дуже численного народного товариства. Нам треба великих і добре редаґованих ґазет руских писаних мовою, котрою говорить 23 міліоновий нарід; одна була би політична, друга науково-літературна. Нам треба Народного еміґраційного дому. Нам треба руского банку, щоби міняти гроші і посилати до старого краю і продавати „шіфкарти“. Нам треба шкіл; треба виплатити задовжені церкви. Нам треба взяти руску еміґрацию в свої руки і мати „Народний Дім“ не тілько в Америці але й в Гамбурзі, де би свій руский аґент займав ся долею гнаних бідою наших земляків і не допускав, щоби чужі аґенти дерли послїдний феник від нашого брата“. Щоби се спільними силами довершити, „Свобода“ взиває до скликаня всенародного віча в Америці.

— **Процес о лихву** відбув ся оногди перед трибуналом окружного суду в Тернополи против Вельфа Кімельмана, властителя реальности і ґрунтів в Улашківцях. В року 1878 в Улашківцях позичив обжалований Савці Сверелчукови 80 зр., в р. 1880 Сеникови 100 зр., Семенови Лада, Петрови Закревскому, Вас. Лопушаньскому, Анні Струк, Мар. Скварчиньскій, Ант. Матвієви і иншим давав позички в ріжних квотах, а брав такі нечувані проценти, що руйнував маєтково своїх довжників. Крім того в 1885 р. намавляв обжалований Пилипа Циндюка в Улашківцях аби в суді фальшиво сьвідчив на єго користь. По переведеній розправі засудив суд Кімельмана на кару 6 місячної вязниці і на заплату 1000 зр., а колиб їх не можна було стягнути на 100 днів арешту, вкінци на зворот всім покривдженим побраних процентів, що виносе до кілька тисячів зр.

— **Рай бразилійский.** Вісьмох селян ґаліцких, котрі еміґрували до Бразилії, вернуло до Ґенуї і віддало ся в опіку австрийскому консулеви. Замість надіяних земель в Бразилії мусїли они там робити при будові зелїзниць, а коли стали падати дощі, стратили заробок і мусїли втїкати перед смертию від голоду до Европи. На переїзд через море мали ще, але в Ґенуї лишились без крейцаря. Они розказують, що і прочі еміґранти вернули би з Бразилії, коби лише мали за що!... Ось таке буває все з дурними людьми; женуть ся стрімголов в безвісти, самі не знаючи, де і чого, а відтак коли пересьвідчать ся, що всї вісти о видуманім раю пусті байки і коли хотіли би назад вернути ся, тоді буває звичайно за пізно. Не дармо то кажуть: „Буде каяте та воротя не буде....“

— **Реставрация з паперу.** В Гамбурзї побудовано недавно реставрацию з паперу. Той незвичайний будинок викликав очевидно велике заціклавлене. Вязаня будинку металеві, всї стіни, двері, вікна і помости з паперу. Внутрішні прикраси з паперової маси. З того самого материялу есть і обстава. Їдальня, простору трийцятьох метрів, може помістити 150 осіб. В зимі будинок огріває ся горячою водою при помочи рур відділених від стін фаянсовими оправами.

— **Страшна пригода** лучила ся дня 17 с. м. в місті Клївленд в Огайо в Сполучених Державах. Вечер того дня був темний і вогкий. В наслідок того кондуктор, що провадив електричний трамвай, повний людий, вїзджаючи на міст побудований над рікою не замітив, що міст як раз скручувано, щоби перепустити корабель, виливаючий до пристани і з цілим розгоном вїхав в пустий простір. Серед страшного крику подорожних вагон упав з висоти 100 стіп і щез в воді, як кусень олова. Помимо безпроволочного ратунку стратило 20 осіб житє. Між ними був також кондуктор, виновник нещастя.

— **Жіноча відвага.** Пробу незвичайної відваги зложила недавно тому одна Англичанка. Она хотїла дістати місце при почтї, але там істнує припис, що кожда така аспірантка мусить мати окрім всїх спосібностий до служби також всї зуби здорові. Спосібности у тої Англичанки були, лише мала аж 14 зубів зіпсутих. Що тут робити? Відважно пішла она до дентиста і велїла собі відразу вирвати всї 14 зубів. Перележавши відтак довший час в ліжку стала гідною урядничкою почтовою.

Штука, наука і література.

— „**Дзвінка**“ ч. 24 містить: Драматичний образок „Суд сьвятого Николая“, коляду І. Я. Луцика з музикою О. Нижанковского і відозву від редакциї. В тій відозві заповідає ся, що в 1896 р. буде „Дзвінок“ виходити дальше в дотеперішнім обемі га що передплата знижає ся з 4 зр. на 3 зр. річно. Редакцию „Дзвінка“ переймає від п. Шухевича п. Василь Білецкий, професор рускої ґімназиї у Львові. — До сего числа додана заголовна картка і зміст часописи за 1895 р.

сний похорон, не шпитальний. Не підеш до спільного гробу, не бій ся, ні.... Маєш власну домовину, заплачену.... На двайцять лїт, синку маєш заплачене комірне в земли... Маєш віз, чотири сьвічки, всьо маєш. Я заплатила, синку, пятьнайцять срібних, за тебе, не за мене. Собі, синку, я нїчого не лишила, нїчогісько. На що менї, коли тебе нема.

Ну, чи ви вже вложили, чи ще нї — крикнув вже на неї послугач і не ждучи відповіди опустив трупа старушці на руки.

— Ох, ох!... застогнала она нагле і схилила ся ціла над домовиною.... Ох! возьми і мене з собою, Йосифе, возьми на віки!

Єї сива голова почала судорожно дрожати і грубі, тяжкі сльози падали на груди сина. Хвильку було тихо, чути було лише придавлений плач жінок. Дїти дивили ся з страхом, монахиня говорила „Отче наш“. Нагле підвела ся старушка.

— Касю! — відозвала ся своїм старим острим голосом — подай но сюди дїти, нехай попращають ся з вітцем.

Дівчина піднесла молодшого з напруженем всїх своїх сил аж до висоти домовини. — Поцїлуй, Павлусю, вітця в руку — сказала тяжко віддихаючи. Але малий відвернув зі страхом лице. — Цїлуй же, коли я кажу — наставала сестра держачи єго на руках. В тім витягнула бабка руку і притиснула голову внука до схрещених рук помершого.

— Андрусю — сказала дївчина, пускаючи молодшого брата — ходи ти тепер, попращай ся з вітцем. — Старший хлопець вибіг сам на ступнї і зіпявши ся на пальцї, поцїлував вітця в рукав. Бабка притиснула і єго головку до груди помершого.

— Диви і затям собі — сказала — твій отець помер в шпитали, але все таки мав свій власний похорон. Мав домовину, всьо мав. Не забувай же того!

— Господи! — стогнали між тим послугачі — отто, якби так з кождим, то не було би часу й половини похоронити тих всїх, що тут умирають!

Дївчинка потягнула бабусю до себе. Зараз потім роздало ся кілька ударів молотка.— А бляха? Де бляха? — спитала нагле старушка.

Витягнено бляху з кута.

— Касю — сказала темна — подиви но ти ся, щоби добре прибили. Тут-же всьо заплачене...

Два удари молотка пригвоздили бляху. На ній стояло: „Йосиф Щеплак, послугач. Жив 43 роки“. Ліпшого представленя неможна було ждати при першім пізнаню. Тепер став жебрак голосно зітхати і почав молитву за померших. Він надіяв ся на щедрість присутних. Старушка занепокоїла ся і стала обшукувати кишенї. Але не могла нїчого найти. — Таж тут я ще щось мала — бурмотїла — крейцар, чи два...

Я наблизила ся до дївчини і подала її кілька мідяків. Мала порозуміла мене; з вдячним поглядом взяла з отвореної руки два крейцарі і подала старушці. — Тут, бабусю, маєте, — сказала до неї. Старушка підвела голову, подала жебракови крайцарі і сказала: — На, маєте, моліть ся за душу Йосифа і не кажіть відтак, що ви за дурно молили ся. Як має бути похорон, то най буде!

І з піднесеною головою вийшла поволи з каплиці шукаючи палицею дороги.

Телеграми.

Ню-Йорк 25 грудня. Сими днями вивезено звідси звиш 7 міліонів долярів золотом переважно до Льондону і Берлина.

Льондон 25 грудня. Times доказує, що обава війни зменшила ся. — Звістного російского революциоиіста і писателя Степняка переїхав тут вчера на однім з передмість поїзд зелїзничий.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1895, після середно-європ год

Відходять до

	Поспішні			Особові			
Кракова	8·40	2·50	11·	4·55	10·25	6·45	—
Підволочиск	—	1·56	5·46	—	9·50	10·20	—
Підвол. з Підзам	—	2·10	6·	—	10·14	10·44	—
Черновець	6·15	—	—	10·30	2·40	—	—
Черновець що по неділка	—	—	—	10·35	—	—	—
Стрия	—	—	—	5·25	9·33	—	7·38
Сколього і Стрия	—	—	—	—	—	3·00	—
Белзця				9·15	7·10		

Приходять з

Кракова	1·22	5·10	8·40	7·00	9·06	9·00	—
Підволочиск	2·25	10·00	—	8·25	5·00	—	—
Підвол. з Підзам.	2·13	9·44	—	8·12	4·33	—	—
Черновець	9·50	—	—	1·32	7·37	—	—
Черновець що понеділка	—	—	—	6·17	—	—	—
Стрия	—	—	—	12·05	8·10	1·42	—
Скольного і Стрия	—	—	—	9·16	—	—	—
Белзця				8·00	4·40		

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

Час подаємо після годинника середно-европейского; він різнить ся о 36 мінут від львівского: коли на зелїзници 12 год., на то львівскім годиннику 12 год. і 36 мін.

Поїзд блискавичний зі Львова 8·40 рано, в Кракові 1·48 по полудни, у Відни 8·56 вечер.

Поїзд блискавичний до Львова 8·40 вечер, з Кракова 2·04 по полудни, з Відня 7·04 ран о.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

Ц. к. уприв. галицкий акцийний Банк гіпотечний у Львові.

Оповіщене.

На четвертих визначених загальних зборах акционарів ц к. уприв. гал. акцийного Банку гіпотечного, котрі відбули ся 15 падолиста с. р. рішено **побільшити капітал акцийний о 1 міліон зр. а. в. через видане 5000 нових акций по 200 зр. вартости номінальної з купонами, з котрих перший платний 1 січня 1897 р.**

Виконуючи ту ухвалу, продаємо з висше згаданих 5000 акций, на підставі §. 14 статутів Банку гіпотечного посїдачам старих акций:

2500 нових акций по 200 зр., а надто дальших
2500 „ „ „ 360 „

а то 200 зр. на побільшенє капіталу акцийного, а 160 зр. на побільшенє фонду коренного.

Посїдачам старих акций прислугувати буде право першины до побраня
на кождих 8 штук старих акций, одної нової акциї по цїнї 200 зр.,
а крім того „ „ 8 „ „ „ одної „ „ „ „ 360 „

Частий не увзглядняє ся.

Право побору належить виконати **в терміні від 1 до 30 грудня 1895 включно**, бо по упливі того речинця, право то цїлковито вигасне.

Посїдачі старих акций, єсли хотять користати з того права, мають в терміні від 1 до 30 грудня с. р. зложити свої акциї в касі нашого Інститута, або в філїях наших в Чернївцях, в Кракові і в Тернополи, до остемпльованя і вплатити рівночасно припадаючу належитість і оплату стемплеву по 1 зр. 25 кр. від штуки. Від вплат зложених перед терміном 30 грудня с. р. боніфікувати будемо 5 проц. від сотки в річнім відношеню.

Львів, 15 падолиста 1895.

Ц. к уприв. галицкий
АКЦИЙНИЙ БАНК ГІПОТЕЧНИЙ.

105

Філїя ц. к. уприв. гал.
Банку гіпотечного в Тернополи
приділила в обєм свого діланя
продажу льосів
за сплатою в місячних ратах.

Позаяк жадна дотепер інституция в Галичинї продажею льосів на рати не займає ся, проте Філїя Банку гіпотечного в Тернополи розширяє під тим взглядом свою дїяльність 85

на цїлу Галичину.

Проспект на жаданє gratis і franco.

Для мужчин.

При ослабленю мужескім, хоробі нервів і т. д. сьвідчить мій ц. к. упр. ґальванїчний апарат кишеневий, для власного ужитку знамениті услуги. Порученийі найлїпше через лїкарів всїх держав. Через власти санїтарні розслїджений. Нїгде нема нїчого подібного. Найкрасший виназ новочасний. Проспект з сьвідоцтвами в куверті за маркою 10 кр.

І. АВҐЕНФЕЛЬД
Електротехнік і властитель ц. к. привілею. Відень, IX. Türkenstrasse 4. 63

Бюро оголошень і дневників
приймає
ОГОЛОШЕНЯ
до всїх дневників
по цїнах оригінальних.
До
народної Часописи, Ґазети Львівскої і „Przeglad-y“
може лише се бюро анонси приймати.

КОНТОРА ВИМІНИ
ц. к. упр. гал. акц.
БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО

купує і продає
всякі ефекти і монети
по курсї даним найдокладнїйшім, не числячи жадної провізиї
Яко добру і певну льокацию поручає:

4% листи гіпотечні коронові	4% позичку краєву галицку коронову
4½% листи гіпотечні	4% пожичку пропінацийну галицку
5% листи гіпотечні преміовані	5% „ „ буковиньску
4½% листи Тов. кредитового земс.	4½% пожичку угорскої зелїзної дороги державної
4½% листи Банку краєвого	4½% пожичку пропінацийну угорску
4% листи Банку краєвого	4% угорскі Облїґациї індемнїзацийні
5% облїґациї комунальні Банку крає.	і всїлякі ренти австрийскі і угорскі,
4½% пожичку краєву галицку	

котрі то папери контора вимінн Банку гіпотечного всегда купує і продає
по цїнах найкориснїйших.

Увага: Контора виміни Банку гіпотечного приймає від Вп. купуючих всякі вильосовані, а вже платні місцеві папери цінні, як також купони за готівку, без всїлякої провізиї, а противно замісцеві лишень за відтрученєм коштів.

До ефект, у котрих вичерпали ся купони, доставляє нових аркушів купонових, за зворотом коштів, котрі сам поносить. 80

Бюро дневників і оголошень
Л. ПЛЬОНА
у Львові
улиця Кароля Людвика ч. 9.
приймає
абонамент на всї дневники
по цїнах оригінальних.

Інсерати
(„оповіщеня приватні“) як для „Народної Часописи“ так також для „Ґазету Львівскої“ принимає лиш „Бюро Дневників“ **ЛЮДВИКА ПЛЬОНА**, при улици Кароля Людвика ч. 9, де також знаходить ся Експедиция місцева тих ґазет.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.